

П. П. Ротач, О. П. Ротач

Проскурівна Марія

ПРОСКУРІВНА Марія (справжнє — Проскура, у заміжжі — Семенко Марія Степанівна; 03(15). 06. 1863, за іншими даними — 1860, с. Кибинці, нині Миргородського р-ну Полтавської обл. — 19. 10. 1945, Київ) — письменниця. Мати *М. Семенка*. Дитячі роки минули в замилюванні чарівною полтавською природою (про це згодом згадувала у «Щоденниках»). Здобула сільську освіту, багато читала, рано почала писати, зокрема записувати розмови селян. Перші твори опублікувала в журналі «Рідний край», серед них — оповідання «Весілля» (1912, № 18). Авторка оповідань «Од сіна до соломи: Легендарне оповідання» (1913), «Пані писарка» (1914), повісті «Уляся» (1913; усі — Київ). У 1920—30-х рр. жила в Кибинцях. 1925—27 публікувала оповідання («Олексій, божий чоловік», «Клопотна річечка і спорні береги» та ін.) у журналах «Червоний шлях», «Всесвіт», «Глобус». Її твори — реалістичні замальовки селянського побуту, окремі з них позначені автобіографізмом, чимало — залишилося у рукопису (повісті «Галя», «Сестра», «За Олексія», оповідання «Годуй матір», «Опорок», «Кіно на селі», «Марина-колгоспниця», п'єса «Маруся-Московка» тощо). Архів П. зберігається у відділі рукописів Інституту літератури НАНУ (Київ).

Рекомендована література

1. Мочульський М. Дебют Марії Проскурівни // Літературно-науковий вісник. 1917. Т. 68, кн. 4;
2. Брижіцька І. Фольклорні мотиви у творчості Марусі Вольвачівни, Марії Проскурівни та Тетяни Сулими // Антропологія літ-ри: комунікація, мова, тілесність. *Studia methodologica*: Альманах. Т., 2008. Вип. 25;

3. Її ж. Шевченківські мотиви у творчості Марії Проскурівни та Марусі Вольвачівни // Шевченкознавчі студії: Зб. наук. пр. К., 2009. Вип. 11;
4. Її ж. Жіночі образи у творах Марусі Вольвачівни, Марії Проскурівни та Тетяни Сулими // Літературознавчі обрії. 2010. Вип. 17;
5. Письменниця із роду кибинських козаків: Біографічна довідка (до 155-річчя від дня народження Марії Проскурівни). Чк., 2018.

Бібліографічний опис:

Проскурівна Марія / П. П. Ротач, О. П. Ротач // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-880697>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).